

JAARRAPPORT 2020

Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V.
OSS

INHOUD

<u>BESTUURSVERSLAG</u>	2
-------------------------------------	---

<u>KENGETALLEN</u>	9
---------------------------------	---

JAARREKENING 2020

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2020	12
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2020	13
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2020	14
Toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening	15

Enkelvoudige jaarrekening

Balans per 31 december 2020	37
Winst- en verliesrekening over 2020	38
Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening.	39

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire bepalingen inzake de winstbestemming	48
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	49

BESTUURSVERSLAG

SAMEN VERDER

Samenvatting

Voor Hendriks Bouw en Ontwikkeling heeft 2020 in het teken gestaan van de hereniging met Hendriks Coppelmans uit Uden. Op 1 augustus 2020 vond de aandelenoverdracht plaats van Hendriks Coppelmans aan Hendriks Bouw en Ontwikkeling. Het samengaan van de Hendriks bedrijven is een bijzondere mijlpaal in het bijna 100-jarige bestaan van ons familiebedrijf. Samen met Hendriks Coppelmans zijn wij nog beter in staat om onze ambities waar te maken, als integrale ontwikkelaar en bouwer.”

Als thema stond het afgelopen jaar ‘samen verder’ centraal. Waar het begin van 2020 in het teken stond van het komen tot een goede afstemming in het kader van de hereniging, bracht vanaf juni 2020 het ‘coördinatieteam samenwerking’ in kaart hoe beide bedrijven elkaar kunnen versterken. We gaven daarnaast verder inhoud aan een aangescherpte visie en strategie met het oog op onze bijdrage aan een duurzame en gezonde leefomgeving.

In 2020 groeide onze netto-omzet naar circa 99 miljoen euro. De winst voor belasting kwam hierbij uit op circa 4,7 miljoen euro. Gecombineerd met een solvabiliteit van 32,73% en een current ratio van 1,49 is onze financiële positie zonder meer gezond.

Het integrale samenwerken tussen de diverse disciplines binnen onze organisatie heeft zich het afgelopen jaar opnieuw bewezen in diverse projecten. Wij ontzorgen onze klanten graag volledig. Zij kunnen bij ons terecht voor ontwikkeling, nieuwbouw, transformatie en onderhoud en beheer. En dat doen we in de marktsegmenten wonen, onderwijs, zorg en werken.

We werkten daarnaast verder aan onze ambitie om beste werkgever te worden in 2022. Het behouden én aantrekken van de beste mensen staat daarbij voorop. En onze medewerkers gunnen we vanuit deze ambitie ook een moderne en duurzame werkomgeving. Het afgelopen jaar is een start gemaakt met de vernieuwbouw van ons hoofdkantoor. Begin Q3 2020 nemen we opnieuw onze intrek in dit energiepositieve pand, dat voldoet aan de normen van Well en Breeam In-Use **** Excellent.

Het afgelopen jaar hebben we geïnvesteerd in een upgrade naar de nieuwste versie van ons ERP-systeem 4PS Construct, te weten BC15. Dit programma ondersteunt onze integrale processen, waardoor we efficiënter, beter en plezieriger samenwerken.

Tot slot bedanken wij alle klanten, partners en medewerkers voor hun vertrouwen. Samen realiseerden wij ook in 2020 weer prachtige projecten. En ondanks alle RIVM-maatregelen blijven wij bouwen aan een wereld waarin mensen optimaal kunnen leven. Een wereld waarin aandacht is voor elkaar. We beseffen eens te meer dat gezondheid een ultiem goed is.

Namens de directie van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V.

L.J.M. Hendriks

M.L. Hendriks

V.L. Hendriks

Oss, 10 juni 2021

Inleiding

2020 was in alle opzichten een bijzonder jaar, de wereld waarin we leven ziet er als gevolg van het COVID-19 virus nog steeds heel anders uit. In dit bestuursverslag kijken we enerzijds terug op het jaar 2020 en anderzijds kijken we vooruit naar de toekomst die we met vertrouwen tegemoet zien.

De Nederlandse bouwproductie nam in 2020 met 1 ½ % licht af. De verwachting is dat de productie in 2021 met 3 ½ % zal krimpen. Meest opvallend in het afgelopen jaar voor de bouw was de stevige groei van de renovatie-activiteiten bij zowel de woningbouw als de utiliteitsbouw. Hierbij lijkt de bouw te hebben geprofiteerd van de verschuivingen in het bestedingspatroon. Nu uitgaven voor vakanties, reizen en horeca noodgedwongen moesten worden beperkt, werd een deel van deze vrijkomende middelen besteed aan investeringen in de eigen woning. De nieuwbouw stond in zowel de woningbouw nieuwbouw als de utiliteitsnieuwbouw onder druk in het afgelopen jaar. Zo daalde de woningnieuwbouw met bijna 10% en de utiliteitsnieuwbouw met 5%. Deze ontwikkelingen vloeiden echter vooral voort uit dalingen van de vergunningverlening die al voor corona waren opgetreden (bron: EIB). Onze orderportefeuille en werkvoorraad zijn echter van een goed niveau om onze doelstellingen te kunnen realiseren.

In 2020 lag onze focus op de hereniging met Hendriks Coppelmans en de bestendinging van onze toekomst door het huidige driekoppige bestuur, bestaande uit Lambèr, Michael en Vincent Hendriks. Samen creëren zij continuïteit voor zowel onze stakeholders als onze medewerkers.

Het afgelopen jaar is ons visiedocument 'vergezicht richting 2024' verder uitgewerkt in een aangescherpte visie en strategie met concreet 7 pijlers waar we ons in 2021 op richten.

In cijfers kwam onze netto-omzet in 2020 uit op circa 99 miljoen euro. De winst (voor belasting) kwam hierbij uit op circa 4,7 miljoen euro. Ultimo 2020 bedraagt onze solvabiliteit 32,73% en onze current ratio 1,49. Deze ratio's inclusief een rendement over het eigen vermogen in 2020 van 23,6% zijn stuk voor stuk een bevestiging van onze gezonde financiële positie.

Hereniging

Op 1 augustus 2020 heeft de aandelenoverdracht plaatsgevonden van Hendriks Coppelmans aan Hendriks Bouw en Ontwikkeling. Het samengaan van de Hendriks bedrijven is een bijzondere mijlpaal in het bijna 100-jarige bestaan van ons familiebedrijf. Samen met Hendriks Coppelmans zijn wij nog beter in staat om onze ambities waar te maken, als integrale ontwikkelaar en bouwer.

De bedrijven en partnerships binnen de totale groep van Hendriks Bouw en Ontwikkeling opereren zelfstandig in de markt, waarbij wij ervan overtuigd zijn, dat de bundeling van visie en kennis nog meer kansen biedt voor de ontwikkeling van innovatieve bouw- en ontwikkelconcepten en duurzame energietoepassingen. Ook voor onze medewerkers ontstaan binnen het herenigde familiebedrijf meer mogelijkheden voor individuele ontwikkeling.

Als thema stond het afgelopen jaar 'samen verder, samen sterker' centraal. Vanaf juni 2020 heeft het 'coördinatieteam samenwerking' in kaart gebracht hoe beide bedrijven elkaar kunnen versterken. Voor acquisitie, commercie en onderhoud en beheer geldt dat inmiddels al volop wordt samengewerkt. Ook voor stafdiensten als communicatie en HR geldt dat teams elkaar hebben gevonden, meer afstemmen en met elkaar optrekken.

Bouwen aan een duurzame leefomgeving

De energietransitie blijft de komende jaren een grote rol spelen in de bouw- en installatiesector. Wij spelen met onze installatietak in op de vele uitdagingen die in de markt zichtbaar zijn. Zo hebben we de afgelopen jaren diverse projecten gerealiseerd op het gebied van nul-op-de-meter wonen, energetisch renoveren en bijvoorbeeld circulair bouwen.

Daarnaast werkten we ons visiedocument 'vergezicht richting 2024' uit in concrete doelen voor 2021. Onze missie is: "Wij bouwen aan een steeds duurzamere leefomgeving". We hebben in 2020 bij onze relaties getoetst of de markt ons herkende als een integrale dienstverlener. Dit heeft ons geholpen bij het aanscherpen van onze ambities. We onderkennen dat we de aarde in bruikleen hebben voor volgende generaties. Wij leveren een bijdrage om minder te verbruiken en meer na te denken over duurzaamheid en circulariteit.

We doen dat op het gebied van ontwikkeling, nieuwbouw, transformatie, en onderhoud en beheer in de marktsegmenten wonen, onderwijs, zorg en werken. We hebben daarvoor diverse concepten, zoals

bijvoorbeeld ons concept [Premium Wonen](#) of de [Renovatiecalculator](#). Die zijn **SLIM**, **SOCIAAL** en **SUSTAINABLE**. Bij alles wat we doen toetsen we deze drie S-en.

Slim

Dit kan in de vorm van onze technologische aanpak, het slim inrichten van onze basisprocessen of het slim engineeren van gebouwen (BIM), het slim toepassen van nieuwe bouwtechnieken, het slim aansturen van gebouwen door middel van domotica en sensortechnologie. We willen de nieuwste technologieën en innovatieve bouwmethoden integraal onderdeel uit laten maken van al onze projecten.

Sociaal

De verstedelijking schrijdt voort en onze bevolking toont steeds meer verscheidenheid. Huishoudens worden kleiner, we hebben te maken met vergrijzing. Dit vraagt om aandacht voor sociale omstandigheden van bewoners of gebruikers. Wij richten ons op het creëren van leefomgevingen die de levensomstandigheden van mensen verbeteren. Maar ook binnen onze onderneming hebben we aandacht voor onze mensen en zorgen we voor werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Sustainable

Wij geloven in people, planet, prosperity. Wij dragen graag ons steentje bij aan het overdragen van een leefbare wereld aan volgende generaties. Wij zetten daarom in op duurzaam leiderschap met een focus op milieu en klimaat. We houden ons bijvoorbeeld bezig met de toepassing van CLT, circulair bouwen in relatie tot CO2 reductie en we realiseren op dit moment een compleet gasloze wijk.

7 pijlers

Het visiedocument 'vergezicht richting 2024' is uitgewerkt in 7 pijlers. Deze 7 pijlers zijn door de directie doorvertaald naar een actieplan voor 2021.

De 7 pijlers waar we ons in 2021 op richten zijn:

1. Een integrale organisatie
2. Mensgericht leiderschap
3. Beste werkgever
4. Blijven leren en verbeteren
5. Duurzaam verantwoordelijkheid nemen
6. Eén leefomgeving
7. Vernieuwing maakt van Hendriks een voorhoedespeler

Daarnaast is er vanuit de 7 pijlers ook nog een drietal ondersteunende doelen voor de organisatie voor 2021 bepaald:

1. Implementatie IT-plan
2. Implementatie BENG
3. Implementatie n.a.v. Wet Kwaliteitsborg

IT-plan

Dit is de implementatie van een nieuw IT plan waarbij we oog hebben voor 4PS fase 2, een security scan en een documentbeheersysteem.

Wet kwaliteitsborging

Daarnaast werken we aan de implementatie van de nieuwe Wet op de Kwaliteitsborging die in 2022 van kracht wordt. Eind 2021 willen we hiervoor geauditeerd zijn.

Bijna Energieneutraal Gebouw (BENG)

Als derde werken we volop aan de implementatie van de nieuwe richtlijn BENG die per 31 december 2020 verplicht is gesteld. Elke nieuwbouwwoning krijgt een energielabel bij de oplevering. Wij hebben hierop voorgesorteerd door enkele medewerkers extern op te leiden tot gecertificeerd EP adviseur.

Personeel en organisatie

Sinds 2019 werken we aan onze ambitie om de beste werkgever te worden. Wij willen graag de beste mensen behouden maar ook aantrekken. Daarbij hoort een moderne manier van werken en aansturen van de organisatie. In 2020-2021 is de voltallige directie en alle MT-leden getraind op het gebied van mensgericht leiderschap aangezien dit een speerpunt was vanuit het medewerkerstevredenheidsonderzoek over 2019. Een passende inspirerende werkomgeving zien wij ook als een waardevolle toevoeging voor onze medewerkers. Reden waarom op dit moment gewerkt wordt aan de vernieuwbouw van ons kantoorpand tot een energiepositief pand, dat voldoet aan de normen van Well en Breeam In-Use **** Excellent.

Eind 2020 hebben we weer deelgenomen aan het beste werkgever onderzoek van Effectory. Onze score ligt ruim boven de Nederlandse benchmark. Met een 7,6 eindigen wij ruim boven het gemiddelde van 7,2 dat in Nederland geldt. Daarmee verdienen wij het keurmerk 'Word-class Workplace Nederland'. Wij scoren als organisatie boven het Nederlandse gemiddelde op goed werkgeverschap. En het mooie daarvan is dat deze score 100 % gebaseerd is op de beoordeling van onze eigen medewerkers. Daar zijn wij vanzelfsprekend erg trots op.

Competentiemanagement maakt sinds 2018 onderdeel uit van ons beleid. We stimuleren onze medewerkers actief zichzelf te ontwikkelen. De ontwikkeling van het individu staat daarbij voorop. Uiteraard afgestemd op de ondernemingsdoelen, zodat persoonlijke groei en groei van de organisatie als geheel elkaar versterken. Dit blijft een continu aandachtspunt.

Wij vinden het belangrijk dat onze medewerkers gezond leven en werken en daarom stimuleren wij een goede balans tussen werk en privé. Vitaliteit en gezondheid krijgen dan ook veel aandacht in ons personeelsbeleid. Door het COVID-19 virus hebben wij de reguliere fitnesslessen tijdelijk om moeten zetten naar online fitness. Diverse collega's maakten afgelopen jaar enthousiast gebruik van deze mogelijkheid. In ons bedrijfsrestaurant boden we afgelopen jaar gezonde voeding via een lunch-to-go principe. Gratis vers fruit op kantoor maakt naast voedingsadviezen via onze lifestylecoach ook nog steeds onderdeel uit van ons arbeidsvoorwaardenpakket.

Omdat mensen het verschil maken, streven wij ernaar om de beste mensen in dienst te nemen, en dagen wij hen uit om zichzelf en ons bedrijf waar mogelijk te ontwikkelen. Daarbij besteden wij veel aandacht aan de instroom en doorstroom van talent. Zo hadden wij in 2020 gemiddeld 13 leerlingen en stagiaires, 3 duaal studenten en 2 trainees in dienst. Om deze continue instroom van talentvolle jongeren te garanderen delen wij actief onze kennis en ervaring met scholieren en studenten. Het afgelopen jaar deden we dat door onze bijdrage aan de online open dagen op de TUE en Avans.

Het personeelsbeleid in cijfers

- Het personeelsbestand is in 2020 toegenomen door de hereniging met Hendriks Coppelmans: aan het einde van het verslagjaar hadden de verschillende bedrijfsonderdelen in totaal 283 medewerkers in dienst, tegenover 214 eind 2019.
- De tevredenheid en loyaliteit van onze medewerkers blijkt onder andere uit het feit dat 95 medewerkers aan het einde van 2020 al minimaal 15 jaar in dienst waren;
- Tegelijkertijd hebben we in 2020 22 nieuwe medewerkers aangetrokken. Hetgeen mede een gevolg is van de ingezette transitie naar integraliteit. Deze omslag vraagt immers nieuwe specialismes en - vaak jonge - mensen met andere competenties;
- Het ziekteverzuim is, ondanks corona, in 2020 ongeveer gelijk gebleven. Voor de totale groep is dit 4,7 %.

2020 in vogelvlucht

De aandelenoverdracht van Hendriks Coppelmans aan Hendriks Bouw en Ontwikkeling maakt de hereniging bijzonder, nadat de bedrijven in 1984 waren gesplitst, zeker met het oog op het 100 jarig bestaan in 2022.

Het verder uitwerken van ons visiedocument 'vergezicht 2024' in 7 pijlers met oog voor slimme, sociale en sustainable uitgangspunten. Deze geven ons duidelijk richting de komende jaren op het gebied van visie, missie en ambitie. Het blijvend investeren in onze mensen om hen de competenties aan te reiken om onze strategie tot een succes te maken.

De upgrade naar BC15 van ons in 2019 geïntroduceerde ERP-systeem faciliteert onze integrale aanpak van projecten.

Het continu werken aan onze ambitie om de beste werkgever te worden en in het verlengde daarvan het verdienen van het keurmerk 'Word-class Workplace Nederland' door met een 7,6 ruim boven het gemiddelde van 7,2 dat in Nederland geldt, te scoren.

Wij geloven sterk in de meerwaarde van automatisering en informatisering. Wij realiseren onze projecten volledig in BIM, waarmee wij de klantwaarde vergroten in de gehele levenscyclus, van ontwikkelen en bouwen tot onderhoud, beheer en asset management.

Omdat de ontwikkelingen op bijvoorbeeld technologisch en ict vlak steeds sneller gaan, innoveren en verbeteren wij continu. Daarom investeren wij structureel minimaal 10% van ons rendement in de innovatiekracht van ons bedrijf.

Fraaie projecten

Samen met onze partners werkten we in 2020 aan vele prachtige projecten voor onze klanten. Enkele hoogtepunten waren:

- Voor Stichting Samen Zorgen realiseren wij de bouw van 35 zorgwoningen in Herveld (gemeente Overbetuwe);
- Voor Volkshuisvesting Arnhem leverden we de herstructureringsopgave voor het project 'Beter Wonen' in Arnhem op. Het project bestond uit sloop-nieuwbouw van 35 woningen en de renovatie van 77 woningen;
- In Gendt leverden we de herontwikkeling van de voormalige Martinuskerk tot de woonomgeving Hof van Gendt, met 22 nieuwbouwappartementen verdeeld over 2 gebouwen, plus 2 stadswoningen in het oude priesterkoor op;
- Voor woningcorporatie Woonwaarts maken we in Nijmegen e.o. 6.000 woningen brandveilig;
- Voor woningcorporatie Zayaz leverden we 70 sociale huurappartementen op de voormalige GGD-locatie in den Bosch op;
- In het Componistenkwartier in Oss leverden we fase 1 op en startten we met de realisatie van 33 woningen in fase 2; de hele wijk wordt gasloos gerealiseerd;
- In Berlicum bouwen we voor een belegger 'Petruskwartier', een herontwikkelingsproject met 32 huurappartementen. Het verzorgingshuis Berlerode werd gesloopt. Eerder realiseerden we hier een nieuw woonzorgcentrum en zorgappartementen;
- Voor Casade realiseerden we aan de Trappistenstraat in Dongen 72 huurappartementen verdeeld over drie woongebouwen. De appartementen zijn allemaal nul-op-de-meter;
- In Tilburg centrum rooveren we voor Tiwos en Traverse (maatschappelijke opvang) meerdere panden waaronder een Rijksmonument. Het project Gasthuisring omvat een energetische schilrenovatie en interne verbouwing;
- In duurzame wijk Geerpark Vlijmen bouwden we 22 nulopdemeterwoningen, 7 koop en 15 sociale huurwoningen voor Woonveste. In deze gebiedsontwikkeling realiseerden we eerder al 213 NOM-woningen;
- In 's-Hertogenbosch aan de Mozartsingel bouwen we 18 duurzame en circulaire woonzorgappartementen voor BrabantWonen, waarbij de draagconstructie volledig uit CLT hout bestaat;
- In Nijmegen leverden we een bestaand studentencomplex tot 56 zelfstandige studentenappartementen op aan SSH&;
- Voor Talis realiseren wij een nieuw zorgcomplex La Verna in Alverna bestaande uit 90 zorgeenheden;
- Voor de Vereniging van Eigenaren verduurzamen wij 256 woningen in de Mozartflat in Tilburg;
- Voor Bouwbedrijf Van de Ven realiseerden wij de complete technische installaties voor Domusdela in Eindhoven;
- En in Oss werken wij aan de vernieuwbouw van ons eigen, energiepositieve kantoorpand.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Een van de belangrijkste drijfveren van ons bedrijf is al sinds de start in 1922 dat wij samen willen bouwen aan een betere wereld. Wij willen verantwoordelijkheid nemen voor onze planeet. We staan voor grote uitdagingen op het gebied van duurzaamheid. En wij willen daarin een voortrekker, een koploper zijn, zodat ook de volgende generaties gezond en veilig kunnen leven. Daarom zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid en regionale betrokkenheid diep geworteld in ons bedrijf.

Wij geven hier op diverse manieren invulling aan:

- Om onze medewerkers te stimuleren om ook privé bij te dragen aan de energietransitie kennen we een PV-privé regeling voor zonnepanelen;
- Wij zijn nauw betrokken bij het project BIM5. Hierbij werken stakeholders in de regio Oss samen aan een integrale en aantrekkelijke opleiding voor de gebouwde omgeving. Zodat we samen zorgen voor de kwantitatieve en kwalitatieve instroom in opleidingen en het bedrijfsleven;
- Ons papierverbruik is sterk gereduceerd de afgelopen jaren;
- Als actief lid van de Stichting Bewuste Bouwers creëren wij met social return op diverse projecten arbeidsplaatsen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
- Houder certificaat '[Prestatieladder Socialer Ondernemen](#)' (PSO-trede 3);
- Houder van het certificaat [MVO-prestatieladder](#);
- [Fonds Cohesie](#), dit is het goede doelen fonds van Hendriks Coppelmans;
- Het hoofdsponsorschap van TOP Oss geeft blijk van onze grote maatschappelijke en regionale betrokkenheid;
- Meerdere medewerkers zijn gecertificeerd Lean Six Sigma Green Belt. Deze collega's werken een dag per week aan interne verbeterprojecten. Hiermee werken wij continu aan het maximaliseren van de klantwaarde;
- Samen Slimmer Bouwen heet onze interne verbeteraanpak, waarbij we onze processen en onze bedrijfsvoering samen met bouwplaatsmedewerkers en monteurs verbeteren. In 2020 selecteerden we weer diverse verbeterprojecten die we volgens de Lean-methodiek oppakten;
- In onze projecten geven wij dagelijks vorm aan onze duurzaamheidsambities door onze uitgebreide kennis van GPR en BREEAM te integreren in onze bedrijfsvoering;
- Wij zijn actief betrokken bij de architectuurcentra in Nijmegen (ACN) en Arnhem (CASA), om bij te dragen aan de kennisontwikkeling voor de regionale gebouwde omgeving;
- Met een actief beleid ten aanzien van afvalscheiding realiseerden wij een daling van 5% in het volume van ons bouw- en sloopafval.

Risicobeheersing

Het inzichtelijk hebben en beheersen van risico's is gemeengoed binnen onze organisatie. Op projectniveau werken we op maandelijkse basis met een systeem van risicomanagement-overzichten (RMO's) per project. Hierdoor zijn de urgentie en de bewustwording rond het sturen op risico's en kansen op verschillende niveaus in onze organisatie een vast onderdeel van professioneel projectmanagement geworden. Daarnaast worden bij het aangaan van verplichtingen en het afsluiten van contracten binnen de gehele organisatie altijd de juridische, fiscale en financiële (economische) risico's geïnventariseerd en beoordeeld.

Nu de markt de afgelopen jaren is aangetrokken, merken we steeds meer opwaartse prijsdruk van onze leveranciers en onderaannemers. Hierdoor bestaat het risico dat projecten welke reeds zijn verkocht of aangenomen op een prijspeil waarvoor in de huidige markt niet meer kan worden ingekocht. Om dit risico te beperken proberen we de tijd tussen vaststelling van de verkoopprijs en de daadwerkelijke inkoop zo klein mogelijk te houden. Tevens werken we daar waar nodig met jaarcontracten.

Een toelichting op het rente- en liquiditeitsrisico is te vinden in paragraaf 5 van de jaarrekening.

Investeringen

Ten aanzien van grondposities hebben er in het verslagjaar investeringen plaatsgevonden voor circa € 0,9 miljoen. In de immateriële en materiële vaste activa hebben er in 2020 investeringen plaatsgevonden van circa € 1,5 miljoen euro. Naar verwachting zullen de investeringen in 2021 aanzienlijk hoger liggen dan in 2020, onder meer als gevolg van investeringen in het kantoorpand aan de Kanaalstraat 12.

Financiering

Met onze huisbankiers hebben we afspraken gemaakt over kredietlimieten, bevoorschotting en de te betalen rentevergoeding. Gecombineerd met onze inzet van mensen en middelen én onze huidige gezonde financiële positie, bieden deze afspraken ons volop ruimte om onze ambities ook de komende jaren te kunnen realiseren.

Vooruitzichten 2021

Onze ambitie is helder. Wij willen bij ons eeuwfeest in 2022 de beste werkgever zijn en dé partner in integrale projecten. In 2021 transformeren we naar een bedrijf dat kennis en oplossingen naar de markt brengt. We bouwen verder aan een duurzame leefomgeving. Onze focus ligt op de 7 pijlers waaraan duidelijke actieplannen zijn gekoppeld. We brengen diverse concepten naar de markt en organiseren

themabijeenkomsten. In 2021 laten we hiervan de eerste resultaten zien.

Net als de rest van de wereld worden ook wij nu geconfronteerd met de gevolgen van het COVID-19 virus. We staan hier met elkaar als samenleving voor een ultieme uitdaging. Wij hebben het afgelopen jaar veel maatregelen genomen. Medewerkers werken zoveel mogelijk thuis en op kantoor zijn de werkplekken aangepast conform de nieuwe regels.

Ook op onze bouwplaatsen doen we het maximale conform het protocol veilig werken om voor onze medewerkers maximale veiligheid te creëren. We zorgen voor extra hygiëne in de vorm van desinfecterende handgèl en extra plekken om de handen te wassen. Gelukkig loopt onze bedrijfsvoering op dit moment redelijk goed door. (Negatieve) financiële gevolgen met mogelijke invloed op de continuïteit zijn op dit moment niet of zeer beperkt aanwezig en op basis van de actuele situatie verwachten we geen materiële impact op onze financiële positie.

Door de laatste jaren te investeren in onze IT-omgeving waren wij goed voorbereid en verloopt het thuiswerken zonder problemen. En om onze medewerkers juist nu gezond en in beweging te houden, bieden wij dagelijks de mogelijkheid om deel te nemen aan een online live sportsessie of mee te doen aan een live sportles in de buitenlucht conform de huidige RIVM maatregelen. .

Door de onzekerheid over de uiteindelijke economische impact van het COVID-19 virus en de getroffen en nog te treffen overheidsmaatregelen, zijn de uiteindelijke gevolgen voor de financiële positie van ons bedrijf moeilijk in te schatten, evenals de periode waarover de huidige crisis zich voortzet. Indien de ontwikkelingen dit vereisen, treffen we aanvullende maatregelen. De mogelijk nog te treffen maatregelen en de actuele situatie zijn voor ons voldoende reden om op dit moment te vertrouwen op een duurzame voortzetting van onze onderneming.

Wij hebben het vertrouwen dat de overheid samen met ondernemend Nederland er alles aan doen om de gevolgen van deze crisis te beperken. Dat we het samen moeten doen, daar zijn we van overtuigd. Samen verder.

KENGETALLEN

	2020	2019	2018	2017	2016
Som van de bedrijfsopbrengsten (in € 1.000)	99.691	95.016	73.851	59.737	87.742
Activiteitsniveau (in € 1.000)	150.113	145.711	120.673	109.076	136.543
Netto-omzet (in € 1.000)	99.144	95.182	72.859	59.922	90.864
Bedrijfsresultaat (in € 1.000)	2.211	-2.033	-1.812	1.555	558
Resultaat niet geconsolideerde deelnemingen (in € 1.000)	2.664	4.396	3.125	667	691
Resultaat voor belasting (in € 1.000)	4.711	2.125	1.032	2.013	1.067
Totaal activa (in € 1.000)	45.655	40.747	43.180	36.825	43.953
Eigen vermogen (in € 1.000)	14.943	15.918	14.379	14.552	14.840
Current ratio	1,49	1,57	1,44	1,89	1,61
Solvabiliteit	32,73	39,06	33,30	39,52	33,76
Rentabiliteit	23,59	9,67	5,67	9,57	4,45

JAARREKENING 2020

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Geconsolideerde balans per 31 december 2020

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-12-2020		31-12-2019	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	6.	838.949		819.798	
Materiële vaste activa	7.	4.481.320		3.630.355	
Financiële vaste activa	8.	4.877.536		5.672.475	
			10.197.805		10.122.628
Vlottende activa					
Vorraden	9.	19.839.815		17.653.462	
Onderhanden projecten	10.	0		0	
Vorderingen	11.	12.113.171		9.935.734	
Liquide middelen	12.	3.503.755		3.035.476	
			35.456.741		30.624.672
			45.654.546		40.747.300
PASSIVA					
Eigen vermogen					
	13.		14.943.200		15.917.728
Voorzieningen					
	14.		1.764.381		1.558.569
Langlopende schulden					
	15.		5.203.623		3.748.134
Kortlopende schulden					
	16.		23.743.342		19.522.869
			45.654.546		40.747.300

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2020

	Ref.	2020		2019	
		€	€	€	€
Netto-omzet		99.143.626		95.181.815	
Wijziging in voorraden gereed product en onderhanden werk		-190.042		-285.430	
Overige bedrijfsopbrengsten		737.536		120.038	
Som van de bedrijfsopbrengsten	18.		99.691.120		95.016.423
Kosten van grond- en hulpstoffen / uitbesteed werk		71.824.956		75.922.106	
Personeelskosten	19.	19.372.254		16.056.658	
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	20.	206.787		38.401	
Afschrijvingen op materiële vaste activa	21.	958.889		902.565	
Overige bedrijfskosten	22.	5.117.281		4.130.117	
Bedrijfslasten			97.480.167		97.049.847
Bedrijfsresultaat			2.210.953		-2.033.424
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		3.914		20.781	
Rentelasten en soortgelijke kosten		-167.908		-258.453	
Resultaat uit deelnemingen		2.663.827		4.395.823	
Financiële baten en lasten			2.499.833		4.158.151
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting			4.710.786		2.124.727
Belasting	23.		-1.185.308		-585.629
Resultaat na belasting			3.525.478		1.539.098

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2020

(opgesteld volgens de indirecte methode)

	2020		2019	
	€	€	€	€
Operationele activiteiten				
Winst na belasting	3.525.478		1.539.098	
Aanpassing voor mutatie belastinglatentie	12.058		9.217	
Afschrijving materiële vaste activa	948.178		928.850	
Afschrijving immateriële vaste activa	206.787		38.401	
Voorzieningen	205.812		-1.156.314	
Voorraden	-2.186.353		-537.476	
Onderhanden projecten	4.833.823		3.837.602	
Vorderingen – kortlopende schulden	-2.782.615		1.049.839	
Kasstroom uit operationele activiteiten		4.763.168		5.709.217
Investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-1.872.044		-820.375	
Investerings in immateriële vaste activa	-225.938		-858.199	
Desinvesteringen van materiële vaste activa	72.901		93.933	
Ontvangen aflossingen (Des) investeringen in niet geconsolideerde deelnemingen	0		301.312	
	774.703		2.125.151	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.250.378		841.823
Financieringsactiviteiten				
Dividend	-4.500.000		0	
Mutatie langlopende lening	1.455.489		-623.116	
R/c bankkrediet	0		-4.050.610	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-3.044.511		-4.673.726
Mutatie liquide middelen		468.279		1.877.314

Toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

De activiteiten van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. en haar groepsmaatschappijen ('de Groep') bestaan voornamelijk uit advies, ontwikkeling, bouw, w-installatie, e-installatie en onderhoud en beheer. Verkoop vindt hoofdzakelijk in het binnenland plaats.

1.2 Vestigingsadres

Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. is feitelijk gevestigd op Kanaalstraat 12, 5347 KM te Oss.

1.3 Groepsverhoudingen

Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. staat aan het hoofd van de groep. Indien hierna in de geconsolideerde jaarrekening wordt gesproken over Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V./de Groep wordt hiermee bedoeld Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. en haar in de consolidatie begrepen vennootschappen.

1.4 Stelselwijzigingen

In het boekjaar 2020 zijn er geen stelselwijzigingen doorgevoerd.

1.5 Schattingswijzigingen

In het boekjaar 2020 zijn er geen schattingswijzigingen doorgevoerd.

1.6 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

1.7 Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Overige deelnemingen waarop geen overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend (geassocieerde deelnemingen) worden niet betrokken in de consolidatie.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

De in de consolidatie begrepen vennootschappen zijn:

Hendriks Facilitair Bedrijf B.V.	Oss	100%
Hendriks Bouwbedrijf Oss B.V.	Oss	100%
Hendriks Bouwbedrijf 's-Hertogenbosch B.V.	's-Hertogenbosch	100%
Hendriks Onderhoud en Beheer B.V.	Oss	100%
Schrijvers Technische Installaties B.V.	Oss	100%
GasloOss Sibelius B.V.	Oss	100%
Hendriks Beton B.V.	Oss	100%
Hendriks Projectontwikkeling B.V.	's-Hertogenbosch	100%
Hendriks Projektontwikkeling II B.V.	's-Hertogenbosch	100%
Hendriks Projektontwikkeling III B.V.	's-Hertogenbosch	100%
Project Ontwikkelings Gronden I B.V.	's-Hertogenbosch	100%
Project Ontwikkelings Gronden II B.V.	's-Hertogenbosch	100%
Project Ontwikkelings Gronden III B.V.	Oss	100%
Schrijvers Groep B.V.	Oss	100%
Schrijvers Elektrotechniek B.V.	Oss	100%
Schrijvers Beveiliging & Telematica B.V.	Boxmeer	100%
Schrijvers Quality B.V.	Oss	100%
Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V.	Uden	100%
Hendriks Coppelmans Uden B.V.	Uden	100%
Hendriks Coppelmans Eindhoven B.V.	Eindhoven	100%
Hendriks Coppelmans Ontwikkeling B.V.	Eindhoven	100%
Hendriks Coppelmans Ontwikkeling I B.V.	Uden	100%
Petruskwartier B.V.	Uden	100%
V.O.F. Klein Linden	Oss	100%

In het boekjaar heeft een overname plaatsgevonden van Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V. Daar is 100% van de zeggenschap in het belang verkregen. De overname is verwerkt op basis van de 'purchase accounting' methode. De overname datum is 1 augustus 2020. Dit is de ingangsdatum van de overname voor de verslaglegging.

1.8 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.9 Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

1.10 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

2. Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van eventuele toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

2.3 Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

2.4 Operationele leasing

Bij de vennootschap kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

2.5 Financiële instrumenten

De in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs. Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. heeft in 2020 geen gebruik gemaakt van derivaten.

2.6 Informatieverschaffing COVID-19

Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. heeft in het boekjaar 2020 de gevolgen van het COVID-19 virus ondervonden. Negatieve financiële gevolgen voor Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. met mogelijke invloed op de continuïteit zijn ten tijde van het opmaken van de jaarrekening (zeer) beperkt aanwezig en op basis van de actuele situatie verwacht de directie geen materiële impact op de financiële positie van de stichting. Door de onzekerheid over de uiteindelijke economische impact van het COVID-19 virus en de getroffen en nog te treffen overheidsmaatregelen, zijn de uiteindelijke gevolgen voor de financiële positie van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. moeilijk in te schatten, evenals de periode waarover de huidige crisis zich voortzet. Indien de ontwikkelingen dit vereisen, zal de directie aanvullende maatregelen treffen. De mogelijk nog te treffen maatregelen en de actuele situatie zijn voor de directie voldoende reden om op dit moment te kunnen vertrouwen op duurzame voortzetting van de onderneming.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.1 Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten om het actief voor het voorgenomen gebruik geschikt te maken, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

3.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

3.3 Financiële vaste activa

3.3.1 Deelnemingen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering.

Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Als resultaat wordt in aanmerking genomen het in het verslagjaar gedeclareerde dividend van de deelneming, waarbij niet in contanten uitgekeerde dividenden worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde (zie verder de paragraaf "Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa"); afwaardering vindt plaats ten laste van de winst-en-verliesrekening.

3.3.2 Latente belastingvorderingen

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de

in deze jaarrekening gevolgdde waarderingsgrondslagen anderzijds, met dien verstande dat latente belastingvorderingen alleen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend en verliezen kunnen worden gecompenseerd.

Latente belastingvorderingen met een korte looptijd worden gewaardeerd op nominale waarde (tegen het op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarief). Latente belastingvorderingen met een lange looptijd (> 5 jaar) worden gewaardeerd tegen contante waarde.

3.3.3 Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht als onderdeel van de effectieve rente. Ook transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de winst-en-verliesrekening.

3.4 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

3.5 Voorraden

3.5.1 Onderhanden werken

De per balansdatum onderhanden werken worden gewaardeerd tegen de direct bestede kosten verhoogd met een opslag voor algemene en indirecte kosten. Indien noodzakelijk worden voorzieningen voor toekomstig te verwachten verliezen in mindering gebracht.

3.5.2 Gronden en locaties in voorraad

De gronden en locaties in voorraad worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs (inclusief direct aan de grondpositie toerekenbare kosten) of lagere opbrengstwaarde.

3.5.3 Voorraad gebouwen

De voorraad gebouwen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of lagere opbrengstwaarde.

3.5.4 Voorraad grond- en hulpstoffen

De voorraad grond- en hulpstoffen wordt gewaardeerd tegen kostprijs op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde.

3.6 Onderhanden projecten

De per balansdatum onderhanden projecten in opdracht van derden wordt gewaardeerd tegen de direct bestede kosten verhoogd met een opslag voor algemene en indirecte kosten, toegerekende winst (op basis van de projectvoortgang) en reeds gedeclareerde termijnen. De berekening van de projectvoortgang vindt plaats op basis van de verhouding van de bestede kosten ten opzichte van de geschatte totale kosten. Indien noodzakelijk worden voorzieningen voor toekomstig te verwachten verliezen in mindering gebracht.

Het totaalsaldo van alle onderhanden projecten wordt, wanneer er sprake is van een debetstand, gepresenteerd onder de vlottende activa. Het totaalsaldo van alle onderhanden projecten wordt, wanneer er sprake is van een creditstand, gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

3.7 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de

ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente-rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.8 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.9 Voorzieningen

3.9.1 Algemeen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

3.9.2 Latente belastingverplichtingen

Latente belastingverplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die in deze jaarrekening gevolgd worden anderzijds.

Latente belastingverplichtingen met een korte looptijd worden gewaardeerd op nominale waarde (tegen het op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarief). Latente belastingverplichtingen met een lange looptijd (> 5 jaar) worden gewaardeerd tegen contante waarde.

3.9.3 Toegezegde jubileumuitkeringen

De voorziening jubileumuitkeringen wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. De uitkeringen worden contant gemaakt tegen de actuele markttrente.

3.9.4 Garantieverplichtingen

Betreft een voorziening voor garantiekosten, ter zake van opgeleverde werken. Gebleken is dat rekening gehouden dient te worden met eventueel later optredende gebreken aan opgeleverde werken. Om dergelijke risico's te dekken is een garantievoorziening gevormd.

3.10 Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

3.11 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de som van de bedrijfsopbrengsten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De kosten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Winst op werken in uitvoering voor derden wordt genomen voor het gedeelte van de verwachte winst dat overeenkomt met het uitgevoerde deel van het werk. Indien op onderhanden werken/projecten een verlies wordt verwacht, is daarvoor een voorziening getroffen ten laste van het resultaat.

4.2 Netto omzet

Is het totaal van de gefactureerde bedragen in het boekjaar en de wijziging in de onderhanden projecten.

4.3 Som van de bedrijfsopbrengsten

Dit is het saldo van de netto omzet, de wijziging in voorraden gereed product en onderhanden werk en de overige bedrijfsopbrengsten.

4.4 Kosten van grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en overige bedrijfskosten

De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

4.5 Personeelsbeloningen

4.5.1 Lonen, salarissen en sociale lasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

4.5.2 Pensioenlasten

Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. heeft alle pensioenregelingen voor haar werknemers verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

4.6 Afschrijvingen op immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

4.7 Afschrijvingen op materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.8 Rentebaten en -lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

4.9 Resultaat deelnemingen

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. wordt toegerekend.

4.10 Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

De belasting wordt gebaseerd op het resultaat in de jaarrekening met inachtneming van de permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening enerzijds en de fiscale winstberekening anderzijds. De berekening vindt plaats tegen het actuele belastingtarief. Het verschil met de op basis van de winstberekening verschuldigde belasting komt tot uitdrukking in de latente belastingvorderingen en -verplichtingen.

5. Financiële instrumenten en risicobeheersing

5.1 Valutarisico

Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. is alleen werkzaam in Nederland en loopt geen valutarisico.

5.2 Renterisico

Hendriks Bouw en Ontwikkeling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen).

Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. maakt geen gebruik van financiële derivaten tot afdekking van het renterisico.

5.3 Liquiditeitsrisico

De totale kredietfaciliteit (lening, rekening courant financiering en bankgarantiefaciliteit) voor Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. bedraagt per 31-12-2020 € 22,3 miljoen (ING bank € 21,3 miljoen; Rabobank: € 1,0 miljoen). Het gebruik hiervan per jaareinde 2020 is € 8,6 miljoen. Hiermee is er voldoende ruimte in de kredietfaciliteit. Aan de ING bank zijn voor de kredietfaciliteit per 31-12-2020 de volgende zekerheden verstrekt (uitgezonderd de vennootschappen Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V., Hendriks Coppelmans Uden B.V., Hendriks Coppelmans Eindhoven B.V., Hendriks Coppelmans Ontwikkeling B.V., Hendriks Coppelmans Ontwikkeling I B.V.):

- recht van eerste hypotheek op grondposities tot € 14,9 miljoen,
- positieve/negatieve hypotheekverklaring op de overige grondposities,
- verpanding van bedrijfsuitrusting, voorraden, boekvorderingen en vorderingen uit aannemingsovereenkomsten,
- compte joint- en mede aansprakelijkheidsovereenkomst van alle dochtermaatschappijen,
- negative pledge / pari passu en cross default verklaring.

Aan de Rabobank zijn voor de kredietfaciliteit per 31-12-2020 de volgende zekerheden verstrekt ten aanzien van de vennootschappen Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V., Hendriks Coppelmans Uden B.V., Hendriks Coppelmans Eindhoven B.V., Hendriks Coppelmans Ontwikkeling B.V., Hendriks Coppelmans Ontwikkeling I B.V.: verpanding van bedrijfsmiddelen, voorraden en boekvorderingen en negative/positive pledge / pari passu.

6. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa in het verslagjaar is als volgt:

	<u>Software</u>
	€
<i>Stand 1 januari</i>	
Aanschafwaarde	858.199
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-38.401</u>
	819.798
<i>Mutaties</i>	
Investeringen	225.938
Afschrijvingen	<u>-206.787</u>
	838.949
<i>Stand 31 december</i>	
Aanschafwaarde	1.084.137
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-245.188</u>
	838.949

Gehanteerd afschrijvingspercentage van de aanschafwaarde: 20%.

7. Materiele vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt:

	Machines en Installaties	Bedrijfsge- bouwen en terreinen	Materiële vaste activa in uitvoering	Andere vaste Bedrijfs- Middelen	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Stand 1 januari</i>					
Aanschafwaarde	346.055	673.410	338.796	8.047.073	9.405.334
Cumulatieve afschrijvingen	-261.015	-251.317	0	-5.262.647	-5.774.979
	85.040	422.093	338.796	2.784.426	3.630.355
<i>Mutaties</i>					
Toename aanschafwaarde vanwege nieuwe consolidaties	2.509.998	0	0	1.994.299	4.504.297
Toename cumulatieve afschrijvingen vanwege nieuwe consolidaties	-2.167.476	0	0	-1.737.517	-3.904.993
Investeringsen	76.237	88.000	1.001.083	107.420	1.272.740
Desinvesteringen – aanschafwaarde	0	0	0	-403.149	-403.149
Desinvesteringen – cum. afschrijvingen	0	0	0	330.248	330.248
Afschrijvingen	-71.620	-82.774	0	-793.784	-948.178
	347.139	5.226	1.001.083	-502.483	850.965
<i>Stand 31 december</i>					
Aanschafwaarde	2.932.290	761.410	1.339.879	9.745.643	14.779.222
Cumulatieve afschrijvingen	-2.500.111	-334.091	0	7.463.700	-10.297.902
	432.179	427.319	1.339.879	2.281.943	4.481.320

Gehanteerde afschrijvingspercentages van de aanschafwaarde: 5% tot 20%.

8. Financiële vaste activa

De samenstelling van de balanspost financiële vaste activa is als volgt:

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Niet geconsolideerde deelnemingen	4.877.536	5.652.239
Latente belastingvorderingen	0	20.236
Overige langlopende vorderingen	0	0
	4.877.536	5.672.475

Alle vorderingen die in de financiële vaste activa zijn opgenomen hebben een resterende looptijd langer dan een jaar.

8.1 Niet geconsolideerde deelnemingen

Het verloop gedurende het verslagjaar is als volgt:

	Verkrij- gingsprijs	Belang	Stand 1 januari 2020	Desin- vestering /Investering	Resultaat	Correctie negatieve deelneming / overige mutaties / consolidaties	Stand 31 december 2020
	€		€	€	€		€
V.o.F Huurlingsedam, Oss	26.773	50%	4.477.964	-2.580.111	1.338.170		3.236.023
Hertogbouw 3 C.V., Oss	113.445	21%	223.154	-506.528	302.433		19.059
V.o.F. Combinatie Hoessenbos, Oss	27.227	25%	252.692	-975.000	894.469		172.161
V.o.F. Klein Linden, Oss	35.544	100%	87.879	0	-24	-87.855	0
V.o.F. Dorsveld, Geffen	250.000	50%	86.069	0	-297		85.772
V.o.F. Vleumingen-West, Gendt	8.500	33,3%	45.378	-47.666	-28	2.316	0
Park & People C.V. Oss	90.897	50%	200.923	-1.014.899	336.024	477.952	0
Park & People Beheer B.V., Oss	3	50%	908	1	3.171		4.080
V.o.F. Doonheide Gemert, Geffen	50.000	50%	0	0	0		0
V.o.F. Bouwontwikkeling Oss, Geffen	1.714.547	50%	0	603.300	70.167	-668.669	4.798
FC Oss Holding B.V.	265.626	14%	265.626	0	-260.313		5.313
Deelneming combinatie Uden- Zuid V.O.F.	466.675	25%	0	466.675	-2.517		464.158
Bouw- en ontwikkelingsmij 't Ven V.O.F. te Veghel	876.531	21,4%	0	876.531	-98.011		778.520
Deelneming Geerpark B.V.	465.403	50%	0	15.424	80.583		96.007
Bouwcombinatie Blaak 16 V.o.F., Oss	0	50%	11.646	0	0		11.646
Totaal			5.652.239	-3.162.274	2.663.827	-276.256	4.877.536

8.2 Latente belastingvorderingen

De latente belastingvorderingen hebben betrekking op compensabele verliezen.

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Latente belastingvorderingen	8.178	20.236
Af: kortlopende deel	-8.178	0
	0	20.236

8.3 Overige langlopende vorderingen

Het verloop gedurende het verslagjaar is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Langlopende vorderingen 1 januari	0	301.312
Bij: kortlopende deel 1 januari	0	140.235
Nieuwe langlopende vorderingen	0	0
Aflossingen langlopende vorderingen	0	-441.547
Saldo	0	0
Af: kortlopende deel 31 december	0	0
	0	0

9. Voorraden

De samenstelling van de balanspost voorraden is als volgt:

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Onderhanden werken	2.946.774	866.948
Voorraad gebouwen	639.804	1.288.481
Gronden en locaties in voorraad	16.068.437	15.478.143
Overige voorraden	184.800	19.890
	19.839.815	17.653.462

9.1 Onderhanden werken

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Directe kosten	2.962.543	866.948
Algemene Kosten	47.415	0
Voorziening verlieslatende werken	-63.184	0
	2.946.774	866.948

9.2 Voorraad gebouwen

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Voorraad gebouwen	639.804	1.288.481

9.3 Gronden en locaties in voorraad

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Noord-Brabant	12.766.720	12.033.109
Gelderland	3.133.963	3.380.034
Limburg	167.754	65.000
	16.068.437	15.478.143

Het bedrag van € 16.068.437 bestaat volledig uit eigen grondposities (ultimo 2019 eveneens volledig eigen grondposities). Circa een kwart van de boekwaarde van de eigen grondposities heeft in beginsel een schatting dat de looptijd langer dan 5 jaar na balansdatum bestaat. Het risico op afwijkingen ten opzichte van beoordelingen en schattingen is in het algemeen groter bij voorraad gronden die nog niet in productie zijn genomen en zonder bestemmingsplan dan met een bestemmingplan, waarbij het risico op afwijkingen toeneemt naarmate het naar verwachting langer duurt voordat een begin wordt gemaakt met de ontwikkeling.

De meest recente taxatiewaarde (onderhands vrije verkoopwaarde in het economisch verkeer) van de eigen grondposities bedraagt circa € 18,7 miljoen (waarvan € 1,9 miljoen intern getaxeerd). Op deze gronden en locaties in voorraad is per 31-12-2020 € 14,9 miljoen hypothecaire zekerheid verstrekt ten behoeve van financieringsfaciliteiten.

9.4 Overige voorraden

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Grond- en hulpstoffen	184.800	19.890

10. Onderhanden projecten

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Directe kosten	43.564.378	81.441.319
Algemene Kosten	3.137.731	6.364.621
Kosten	46.702.109	87.805.940
Toegerekende winst	4.598.432	3.238.526
Voorziening voor verlieslatende werken	-235.049	-1.530.048
	51.065.492	89.514.418
Af: Gedecclareerde termijnen	-58.446.095	-92.061.198
	-7.380.603	-2.546.780

De totale onderhanden projecten hebben per 31-12-2020 een creditsaldo waardoor deze in de balans gepresenteerd worden onder de kortlopende schulden. In de onderhanden projecten per 31-12-2020 zijn projecten opgenomen met een debetsaldo van in totaal € 3.613.120.

11. Vorderingen

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Handelsdebiteuren	8.563.246	7.006.670
Af: Voorziening voor mogelijke oninbaarheid	-80.121	-109.207
	8.483.125	6.897.463
Niet geconsolideerde deelnemingen	369.242	6.408
Latente belastingvorderingen	8.178	0
Omzetbelasting	0	11.256
Nog te ontvangen bonussen	529.008	489.108
Vooruitontvangen inkoopfacturen	751.450	617.360
Nog te factureren/nog te ontvangen bedragen	1.007.739	573.335
Overige vorderingen	964.429	1.340.804
	12.113.171	9.935.734

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd. De vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

12. Liquide middelen

De liquide middelen staan tot een bedrag van € 1.499.473 (31-12-2019: € 1.660.959) niet ter vrije beschikking. Dit betreft G-rekeningen.

13. Eigen vermogen

Het garantievermogen per 31-12-2020 bedraagt € 15.443.200 en is opgebouwd uit het eigen vermogen van € 14.943.200 en een achtergestelde lening van € 500.000 welke is opgenomen onder de langlopende schulden. Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de balans in de enkelvoudige jaarrekening nader toegelicht.

Het totaalresultaat bestaat uit het geconsolideerde nettoresultaat van € 3.525.478.

14. Voorzieningen

De samenstelling van de balanspost voorzieningen is als volgt:

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Latente belastingverplichtingen	513.345	370.988
Toegezegde jubileumuitkeringen	223.962	150.000
Garantieplichtingen	546.806	368.912
Deelnemingen	480.268	668.669
	1.764.381	1.558.569

14.1 Latente belastingverplichtingen

Voor belastbare tijdelijke verschillen tussen de commerciële (bedrijfseconomische) en fiscale waardering van grondposities en pensioenverplichtingen is een voorziening voor latente belastingverplichtingen gevormd. Het verloop van de latente belastingverplichtingen is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Stand per 1 januari	370.988	316.605
Mutatie	142.357	54.383
Stand per 31 december	513.345	370.988

Van de voorziening latente belastingverplichtingen is € 466.600 langlopend.

14.2 Toegezegde jubileumuitkeringen

De voorziening jubileumuitkeringen wordt opgenomen voor de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Het verloop van de toegezegde jubileumuitkeringen is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Stand per 1 januari	150.000	151.600
Toevoeging vanwege nieuwe consolidaties	99.860	0
Onttrekking	-33.112	-23.818
Dotatie/vrijval	7.214	22.218
Stand per 31 december	223.962	150.000

Van de voorziening jubileumuitkeringen is € 168.288 langlopend.

14.3 Garantieverplichtingen

Betreft een voorziening voor garantiekosten, ter zake van opgeleverde werken. Het verloop van de garantieverplichtingen is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Stand per 1 januari	368.912	341.606
Toevoeging vanwege nieuwe consolidaties	339.683	0
Onttrekking	-443.901	-368.563
Dotatie/vrijval	282.112	395.869
Stand per 31 december	546.806	368.912

De voorziening garantieverplichtingen is kortlopend van aard.

14.4 Voorziening deelnemingen

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Park & People C.V., Oss	477.952	0
V.o.F. Vleumingen West, Gendt	2.316	0
V.o.F. Bouwontwikkeling Oss, Geffen	0	668.669
	480.268	668.669

De voorziening deelnemingen is kortlopend van aard.

15. Langlopende schulden

De samenstelling van de balanspost langlopende schulden is als volgt:

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
EURIBOR Optimaal Lening	2.923.134	3.748.134
Participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	500.000	0
Overige langlopende schulden	1.780.489	0
	5.203.623	3.748.134

15.1 EURIBOR Optimaal Lening

Het verloop gedurende het verslagjaar is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Saldo per 1 januari	3.748.134	4.371.250
Bij: kortlopende deel 1 januari	325.000	325.000
Nieuwe langlopende schuld	0	0
Aflossingen EURIBOR Optimaal Lening	-825.000	-623.116
Saldo	3.248.134	4.073.134
Af: kortlopende deel 31 december	-325.000	-325.000
	2.923.134	3.748.134

De EURIBOR Optimaal Lening bestaat ultimo 2020 uit een opgenomen lening van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. bij de ING bank van € 2,9 miljoen. De lening heeft een variabele rente met een vaste opslag en een resterende looptijd van 5 jaar.

15.2 Participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen

Het verloop gedurende het verslagjaar is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Langlopende schulden 1 januari	0	0
Bij: kortlopende deel 1 januari	0	0
Nieuwe langlopende schuld	500.000	0
Aflossingen langlopende schulden	0	0
Saldo	500.000	0
Af: kortlopende deel 31 december	0	0
	500.000	0

De langlopende schulden bestaan volledig uit een opgenomen achtergestelde lening van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V.. Aflossingen op deze lening zijn achtergesteld op alle vorderingen van ING bank op Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V.. Aflossingen mogen slechts plaatsvinden na voorafgaande schriftelijke goedkeuring van ING bank. De lening heeft een variabele rente met een vaste opslag. Op eerste verzoek zal Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. aan schuldeiser een haar conveniërende zekerheid stellen. In principe is de looptijd langer dan 5 jaar.

15.3 Overige langlopende schulden

Het verloop gedurende het verslagjaar is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Langlopende schulden 1 januari	0	0
Bij: kortlopende deel 1 januari	0	0
Nieuwe langlopende schuld	1.780.489	0
Aflossingen langlopende schulden	0	0
Saldo	1.780.489	0
Af: kortlopende deel 31 december	0	0
	1.780.489	0

De overige langlopende schulden hebben een looptijd van langer dan 1 jaar en korter dan 5 jaar.

Totale kredietfaciliteit

De totale kredietfaciliteit (lening, rekening courant financiering en bankgarantiefaciliteit) voor Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. bedraagt per 31-12-2020 € 22,3 miljoen (ING bank € 21,3 miljoen; Rabobank: € 1,0 miljoen). Het gebruik hiervan per jaareinde 2020 is € 8,6 miljoen. Hiermee is er voldoende ruimte in de kredietfaciliteit. Aan de ING bank zijn voor de kredietfaciliteit per 31-12-2020 de volgende zekerheden verstrekt (uitgezonderd de vennootschappen Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V., Hendriks Coppelmans Uden B.V., Hendriks Coppelmans Eindhoven B.V., Hendriks Coppelmans Ontwikkeling B.V., Hendriks Coppelmans Ontwikkeling I B.V.):

- recht van eerste hypotheek op grondposities tot € 14,9 miljoen,
- positieve/negatieve hypotheekverklaring op de overige grondposities,
- verpanding van bedrijfsuitrusting, voorraden, boekvorderingen en vorderingen uit aannemingsovereenkomsten,
- compe joint- en mede aansprakelijkheidsovereenkomst van alle dochtermaatschappijen,
- negative pledge / pari passu en cross default verklaring.

Aan de Rabobank zijn voor de kredietfaciliteit per 31-12-2020 de volgende zekerheden verstrekt ten aanzien van de vennootschappen Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V., Hendriks Coppelmans Uden B.V., Hendriks Coppelmans Eindhoven B.V., Hendriks Coppelmans Ontwikkeling B.V., Hendriks Coppelmans Ontwikkeling I B.V.: verpanding van bedrijfsmiddelen, voorraden en boekvorderingen en negative/positive pledge / pari passu.

16. Kortlopende schulden

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Handelscrediteuren	7.028.127	12.182.634
Schulden aan kredietinstellingen	325.000	325.000
Vennootschapsbelasting	1.474.333	250.327
Omzetbelasting	1.650.657	0
Loonheffing	717.332	557.312
Premies sociale verzekeringen	414.798	90.820
Lonen en salarissen	391.345	676.162
Vakantietoeslag, -dagen en roostervrije dagen	888.418	785.816
Onderhanden projecten	7.380.603	2.546.780
Te betalen inzake opgeleverde werken	562.250	624.633
Niet geconsolideerde deelnemingen	1.036	52.766
Overige schulden	2.909.443	1.430.619
	23.743.342	19.522.869

De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter. In de schulden aan kredietinstellingen is begrepen de aflossingsverplichting op de langlopende schuld aan de bank voor de komende 12 maanden.

17. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Ultimo 2020 zijn bankgaranties verstrekt voor in totaal € 5.387.664 (2020: € 2.527.605). Daarnaast zijn ultimo 2020 voor in totaal € 2,2 miljoen (2019: € 3,0 miljoen) aan concerngaranties verstrekt.

De toekomstige huurverplichtingen bedragen in totaal € 4,4 miljoen, waarbij de huurverplichtingen voor 2021 € 1,3 miljoen bedragen. De huurverplichtingen met een looptijd langer dan 5 jaar bedragen € 0,1 miljoen.

Uit de lopende operational lease-overeenkomsten vloeit per 31-12-2020 voor de komende jaren een leaseverplichting voort van € 1.034.130. Deze verplichting heeft een looptijd korter dan 5 jaar.

Bij de verwerving van een aantal grondposities zijn voorwaardelijke verplichtingen aangegaan die in de toekomst kunnen leiden tot aanvullende betalingen: per 31-12-2020 € 5,7 miljoen (31-12-2019: € 6,8 miljoen) uit hoofde van nabetalingen op reeds verworven posities en € 0,0 (31-12-2019: € 0,0) op nog af te nemen grondposities.

Voor de vennootschapsbelasting maken alle geconsolideerde groepsmaatschappijen in 2020, exclusief Schrijvers Groep B.V., Schrijvers Elektrotechniek B.V., Schrijvers Beveiliging & Telematica B.V., Schrijvers Quality B.V., Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V., Hendriks Coppelmans Uden B.V., Hendriks Coppelmans Eindhoven B.V., Hendriks Coppelmans Ontwikkeling B.V., Hendriks Coppelmans Ontwikkeling I B.V. en Petruskwartier B.V. onderdeel uit van een fiscale eenheid. Voor de omzetbelasting is er in 2020 een fiscale eenheid voor alle groepsmaatschappijen exclusief Schrijvers Groep B.V., Schrijvers Elektrotechniek B.V., Schrijvers Beveiliging & Telematica B.V., Schrijvers Quality B.V., Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V., Hendriks Coppelmans Uden B.V., Hendriks Coppelmans Eindhoven B.V., Hendriks Coppelmans Ontwikkeling B.V., Hendriks Coppelmans Ontwikkeling I B.V. en Petruskwartier B.V.. Op grond van de Invorderingswet zijn de groepsmaatschappijen ieder hoofdelijk aansprakelijk voor de verschuldigde belasting van de fiscale eenheid.

Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. kan o.g.v. diverse wettelijke bepalingen inzake inlenersaansprakelijkheid hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld voor door haar uitleners niet afgedragen premies op grond van werknemers- en volksverzekeringen en van loon- en omzetbelasting bij uitbesteden van werk respectievelijk inlenen van arbeidskrachten. Door de directie wordt hiervoor geen voorziening noodzakelijk geacht, gezien de door haar getroffen maatregelen om de omvang van dit risico te beperken en aangezien er bij het opmaken van deze jaarrekening geen aansprakelijkheidsstelling bekend is of wordt verwacht.

18. Som van de bedrijfsopbrengsten en activiteitsniveau

De som van de bedrijfsopbrengsten betreft het in het verslagjaar verrichte werk bestemd voor derden en is een maatstaf voor de bedrijfsdrukke. Een maatstaf die de bedrijfsdrukke nog beter tot uitdrukking brengt is het activiteitsniveau. Het activiteitsniveau bestaat uit de som van de bedrijfsopbrengsten voor aftrek van intercompany productie en de productie uit samenwerkingen. Onderstaand overzicht geeft een inzicht in beide bedoelde begrippen.

	2020		2019	
	€	€	€	€
Projectontwikkeling				
Hendriks Projectontwikkeling	34.355.058		29.616.306	
Samenwerkingen:				
Hertogbouw 3 C.V.	456.232		80.491	
V.o.F. Dorsveld	11.953		97.548	
V.o.F. Bouwontwikkeling Oss	316.402		7.737.370	
V.o.F. Hoessenbos	2.018.444		2.170.454	
V.o.F. Huurlingsedam	6.776.998		9.662.669	
V.o.F. Klein Linden	0		2.219.383	
Park & People C.V.	7.145.851		1.298.458	
Park & People Beheer B.V.	1.250		1.250	
V.o.F. Doonheide	0		1.272.850	
Geerpark B.V.	765.556		0	
		51.847.744		54.156.779
Hendriks Bouwbedrijven		78.914.264		68.867.148
Schrijvers Technische Installaties		19.351.211		22.687.048
Activiteitsniveau		150.113.219		145.710.975
Af: productie intercompany/samenwerk.		-51.159.635		-50.814.590
Bij: Overige bedrijfsopbrengsten		737.536		120.038
Som van de bedrijfsopbrengsten		99.691.120		95.016.423

Som van de bedrijfsopbrengsten

	2020		2019	
	€	€	€	€
Projectontwikkeling	34.355.058		29.616.306	
Bouwbedrijven	78.914.264		68.867.148	
Installatiebedrijven	19.351.211		22.687.048	
Geconsolideerd activiteitsniveau		132.620.534		121.170.502
Af: Intercompany groepsproductie		-33.666.950		-26.274.117
Bij: Overige bedrijfsopbrengsten		737.536		120.038
Som van de bedrijfsopbrengsten		99.691.120		95.016.423

De netto omzet 2020 is volledig gerealiseerd in Nederland en kan als volgt worden uitgesplitst per marktsegment:

	Netto omzet 2020	Netto omzet 2019
	€	€
Woningbouw	81.667.304	81.071.520
Utiliteitsbouw	3.411.806	7.034.644
Onderhoud/renovatie	14.064.516	7.075.651
	99.143.626	95.181.815

In de winst en- verliesrekening is onder de post overige opbrengsten een subsidie uit hoofde van de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor behoud van Werkgelegenheid (NOW) ten bedrage van € 575.552 verantwoord. De hoogte van de subsidie wordt bepaald door het percentage omzetsdaling in de meetperiode(en) in 2020 ten opzichte van de referentieomzet in 2019. Het bedrag van € 575.552 bestaat uit een bedrag van € 540.360 aan ontvangen voorschotten en een nog te ontvangen bedrag van € 35.192 gebaseerd op de werkelijke gerealiseerde omzetsdaling. Het te ontvangen bedrag van € 35.192 is in de balans opgenomen onder de post overige vorderingen. De definitieve berekening en toekenning zijn nog onderhevig aan een accountantscontrole en vaststelling door het UWV.

19. Personeelskosten

	2020	2019
	€	€
Lonen en salarissen	14.227.816	11.971.088
Sociale lasten	2.654.199	1.821.082
Pensioenlasten	1.285.956	1.233.797
Overige personeelskosten	1.204.283	1.030.691
	19.372.254	16.056.658

Gemiddeld aantal werknemers

Het aantal werknemers in dienst van de groep bedroeg in 2020 gemiddeld 240 (2019: 217). Per ultimo 2020 bedraagt het aantal FTE's 264, verdeeld in 160 UTA en 104 CAO (2019: 200, verdeeld in 121 UTA en 79 CAO).

20. Afschrijvingen op immateriële vaste activa

	2020	2019
	€	€
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	206.787	38.401
	206.787	38.401

21. Afschrijvingen op materiële vaste activa

	2020	2019
	€	€
Afschrijvingen op materiële vaste activa	948.178	928.850
Resultaat bij verkoop	10.711	-26.285
	958.889	902.565

22. Overige bedrijfskosten

	2020	2019
	€	€
Huisvestingskosten	1.709.967	1.415.610
Exploitatiekosten	23.964	27.260
Verkoopkosten	512.759	469.970
Kantoorkosten	1.362.019	1.086.327
Algemene kosten	1.508.572	1.130.950
	5.117.281	4.130.117

23. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

	2020	2019
	€	€
Fiscale eenheid Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V.	522.342	540.479
Fiscale eenheid Schrijvers Groep B.V.	36.398	17.878
Fiscale eenheid Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V.	619.830	0
Correctie voorgaande jaren	-6.356	-36.328
Aanpassing latente belastingvorderingen/-verplichtingen	13.094	63.600
	1.185.308	585.629

Het toepasselijke VPB-tarief voor 2020 is het nominale tarief van 25%. Het effectieve VPB-tarief voor 2020 bedraagt 25,2%. Deze afwijking wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een fiscaal hoger resultaat op grondposities en benutting van de herinvesteringsreserve.

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Balans per 31 december 2020

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-12-2020		31-12-2019	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Financiële vaste activa	25.		29.704.908		18.869.572
Vlottende activa					
Vorderingen	26.	3.748.072		2.537.956	
Liquide middelen	27.	3.000.426		3.000.426	
			6.748.498		5.538.382
			36.453.406		24.407.954
PASSIVA					
Eigen vermogen					
Geplaatst kapitaal	28.1	1.070.921		1.070.921	
Agio reserve	28.2	952.222		952.222	
Wettelijke reserve deelneming	28.3	278.622		1.151.370	
Overige reserves	28.4	15.288.853		15.172.802	
			17.590.618		18.347.315
Voorzieningen	29.		6.096.125		3.770.124
Langlopende lening	30.		2.280.489		0
Kortlopende schulden	31.		10.486.174		2.290.515
			36.453.406		24.407.954

Winst- en verliesrekening over 2020

	2020	2019
	€	€
<i>Resultaten van groepsmaatschappijen na belasting</i>	3.904.043	1.752.183
<i>Overige baten en lasten na belasting</i>	<u>-160.740</u>	<u>-26.562</u>
<i>Resultaat na belasting</i>	3.743.303	1.725.621

Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening

24. Algemene toelichting

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

25. Financiële vaste activa

25.1 Deelnemingen

Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. kent de volgende deelnemingen:

	<u>Belang</u>	<u>Vestigingsplaats</u>
Hendriks Facilitair Bedrijf B.V.	100%	Oss
Hendriks Bouwbedrijf Oss B.V.	100%	Oss
Hendriks Bouwbedrijf 's-Hertogenbosch B.V.	100%	's-Hertogenbosch
Hendriks Onderhoud en Beheer B.V.	100%	Oss
Schrijvers Technische Installaties B.V.	100%	Oss
Hendriks Beton B.V.	100%	Oss
Hendriks Projectontwikkeling B.V.	100%	's-Hertogenbosch
Hendriks Projektontwikkeling II B.V.	100%	's-Hertogenbosch
Hendriks Projektontwikkeling III B.V.	100%	's-Hertogenbosch
Project Ontwikkelings Gronden I B.V.	100%	's-Hertogenbosch
Project Ontwikkelings Gronden II B.V.	100%	's-Hertogenbosch
Project Ontwikkelings Gronden III B.V.	100%	Oss
Schrijvers Groep B.V.	100%	Oss
Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V.	100%	Uden

25.2 Verloopoverzicht deelnemingen

	€
Stand per 1 januari 2020	18.869.572
Investerings / desinvesteringen	4.606.334
Resultaat	3.904.043
Correctie negatieve deelneming	2.324.959
Stand per 31 december	29.704.908

26. Vorderingen

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Omzetbelasting	0	15.449
Dochtermaatschappijen:		
Hendriks Facilitair Bedrijf B.V.	0	797.993
Hendriks Bouwbedrijf Oss B.V.	788.469	231.860
Hendriks Bouwbedrijf Den Bosch B.V.	168	163
Hendriks Onderhoud en Beheer B.V.	89.370	0
GasloOss Sibelius B.V.	91.875	7.920
Hendriks Projectontwikkeling B.V.	2.459.297	1.302.345
Hendriks Projektontwikkeling II B.V.	237.784	120.500
Hendriks Projektontwikkeling III B.V.	0	48.513
Hendriks Beton B.V.	80.477	13.213
Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V.	632	0
	3.748.072	2.537.956

De rente per jaar over de vorderingen op gelieerde vennootschappen wordt als volgt berekend: 3-maands euribor per 1 januari van het verslagjaar (indien negatief dan 0,0%) + 2,0%. Aflossingen vinden plaats conform afspraken. Omtrent zekerheden is niets overeengekomen.

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen.

27. Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

28. Eigen vermogen

28.1 Geplaatst kapitaal

		31-12-2020	31-12-2019
		€	€
Maatschappelijk aandelenkapitaal	5.000 aandelen	2.268.901	2.268.901
Aandelen in portefeuille	2.640 aandelen	1.197.980	1.197.980
	2.360 aandelen	1.070.921	1.070.921

28.2 Agioreserve

	2020	2019
	€	€
Stand per 1 januari	952.222	952.222
Agio-uitkering	0	0
Stand per 31 december	952.222	952.222

28.3 Wettelijke reserve deelneming

	2020	2019
	€	€
Stand per 1 januari	1.151.370	2.823.467
Toevoeging/onttrekking	-872.748	-1.672.097
Stand per 31 december	278.622	1.151.370

28.4 Overige reserves

	2020	2019
	€	€
Stand per 1 januari	15.172.802	11.775.084
Bij: Uit resultaatvoorstel	3.743.303	1.725.621
Bij: Mutatie wettelijke reserve deelneming	872.748	1.672.097
Af: Dividenduitkering	-4.500.000	0
Stand per 31 december	15.288.853	15.172.802

28.5 Garantievermogen

Het garantievermogen is als volgt opgebouwd:

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Eigen vermogen	17.590.618	18.347.315
Achtergestelde lening	500.000	0
Garantievermogen	18.090.618	18.347.315

28.6 Verschillen in het eigen vermogen en het resultaat tussen de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening

Het verschil tussen het enkelvoudige en geconsolideerde eigen vermogen is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Eigen vermogen volgens geconsolideerde jaarrekening	14.943.200	15.917.728
Bij: negatieve deelnemingen waar geen voorziening voor is gevormd	2.647.418	2.429.587
Eigen vermogen volgens enkelvoudige jaarrekening	17.590.618	18.347.315

De negatieve deelnemingen waar geen voorziening voor wordt gevormd betreffen Hendriks Projektontwikkeling III B.V., Project Ontwikkelings Gronden I B.V. en Project Ontwikkelings Gronden II B.V..

Het verschil tussen het enkelvoudige en geconsolideerde resultaat is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Resultaat volgens geconsolideerde jaarrekening	3.525.478	1.539.098
Af: correctie negatief resultaat Project Ontwikkelings Gronden I B.V.	79.766	-120.891
Af: correctie negatief resultaat Hendriks Projektontwikkeling III B.V.	40.354	96.468
Af: correctie negatief resultaat Project Ontwikkelings Gronden II B.V.	97.705	210.946
Resultaat volgens enkelvoudige jaarrekening	3.743.303	1.725.621

29. Voorzieningen

De samenstelling van de balanspost voorzieningen is als volgt:

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Latente belastingverplichtingen	372.024	370.988
Deelnemingen	5.724.101	3.399.136
	6.096.125	3.770.124

29.1 Latente belastingverplichtingen

Voor belastbare tijdelijke verschillen tussen de commerciële (bedrijfseconomische) en fiscale waardering is een voorziening voor latente belastingverplichtingen gevormd. Het verloop van de latente belastingverplichtingen is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Stand per 1 januari	370.988	316.605
Mutatie	1.036	54.383
Stand per 31 december	372.024	370.988

29.2 Voorziening deelnemingen

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Hendriks Facilitair Bedrijf B.V., Oss	3.540.690	2.320.772
Schrijvers Technische Installaties B.V., Oss	2.183.411	1.078.364
	5.724.101	3.399.136

30. Langlopende schulden

De samenstelling van de balanspost langlopende schulden is als volgt:

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	500.000	0
Overige langlopende schulden	1.780.489	0
	2.280.489	0

30.1 Participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen

Het verloop gedurende het verslagjaar is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Langlopende schulden 1 januari	0	0
Bij: kortlopende deel 1 januari	0	0
Nieuwe langlopende schuld	500.000	0
Aflossingen langlopende schulden	0	0
Saldo	500.000	0
Af: kortlopende deel 31 december	0	0
	500.000	0

De langlopende schulden bestaan volledig uit een opgenomen achtergestelde lening van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V.. Aflossingen op deze lening zijn achtergesteld op alle vorderingen van ING bank op Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V.. Aflossingen mogen slechts plaatsvinden na voorafgaande schriftelijke goedkeuring van ING bank. De lening heeft een variabele rente met een vaste opslag. Op eerste verzoek zal Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. aan schuldeiser een haar conveniërende zekerheid stellen. In principe is de looptijd langer dan 5 jaar.

30.2 Overige langlopende schulden

Het verloop gedurende het verslagjaar is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Langlopende schulden 1 januari	0	0
Bij: kortlopende deel 1 januari	0	0
Nieuwe langlopende schuld	1.780.489	0
Aflossingen langlopende schulden	0	0
Saldo	1.780.489	0
Af: kortlopende deel 31 december	0	0
	1.780.489	0

De overige langlopende schulden hebben een looptijd van langer dan 1 jaar en korter dan 5 jaar.

31. Kortlopende schulden

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Dochtermaatschappijen:		
Hendriks Onderhoud en Beheer B.V.	0	32.427
Schrijvers Technische Installaties B.V.	640.050	1.869.853
Schrijvers Groep B.V.	31	31
Hendriks Projektontwikkeling III B.V.	14.189	0
Project Ontwikkelings Gronden I B.V.	26.630	35.460
Project Ontwikkelings Gronden II B.V.	27.903	72.748
Project Ontwikkelings Gronden III B.V.	0	124
Hendriks Facilitair Bedrijf B.V.	7.043.915	0
	7.752.718	2.010.643
Crediteuren	9.075	9.075
Vennootschapsbelasting	502.745	270.797
Omzetbelasting	1.501.118	0
Overige schulden	720.518	0
	10.486.174	2.290.515

De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter.

32. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. heeft zich ingevolge artikel 403 lid 1 sub f boek 2 BW hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de uit rechtshandelingen van de onderstaande groepsmaatschappijen voortvloeiende schulden:

Hendriks Bouwbedrijf Oss B.V.
Hendriks Bouwbedrijf 's-Hertogenbosch B.V.
Hendriks Onderhoud en Beheer B.V.
Schrijvers Technische Installaties B.V.
Hendriks Facilitair Bedrijf B.V.

Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. maakt in 2020 samen met haar dochterondernemingen, exclusief Schrijvers Groep B.V. en Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V., onderdeel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Voor de omzetbelasting vormt Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. in 2020 met haar dochterondernemingen, exclusief Schrijvers Groep B.V. en Hendriks Coppelmans Bouwgroep B.V. een fiscale eenheid. Op grond van de Invorderingswet zijn de vennootschap en de met haar gevoegde dochterondernemingen ieder hoofdelijk aansprakelijk voor de verschuldigde belasting van de fiscale eenheid.

Vooruitlopend op het daartoe te nemen besluit door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is de winst na belasting, groot € 3.743.303 toegevoegd aan de overige reserves.

33. Gebeurtenissen na balansdatum

Voor de toelichting omtrent de gebeurtenissen na balansdatum wordt verwezen naar de toelichting 'Gebeurtenissen na balansdatum' in de geconsolideerde jaarrekening.

34. Honoraria accountant

De volgende honoraria van Govers Accountants/Adviseurs zijn ten laste gebracht van de onderneming en haar dochtermaatschappijen, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

	2020	2019
	€	€
Controle van de jaarrekening	77.631	52.775
Andere controleopdrachten	21.214	1.475
Adviesdiensten op fiscaal terrein	586	-
Andere niet-controlediensten	-	-
	99.431	54.250

De hierboven weergegeven honoraria zijn op basis van daadwerkelijk verantwoorde facturen.

35. Winst- en verliesrekening (toepassing artikel 2:402 BW)

Aangezien de winst-en-verliesrekening over 2020 van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is (in de enkelvoudige jaarrekening) volstaan met weergave van een beknopte winst-en-verliesrekening in overeenstemming met artikel 2:402 BW.

36. Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2020 waren geen werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2019: 0).

37. Bezoldiging bestuurders

Bezoldiging bestuurders: € 422.210.

Oss, 10 juni 2021

Namens de directie,

L.J.M. Hendriks, M.L. Hendriks, V.L. Hendriks

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire bepalingen inzake de winstbestemming

1. Volgens artikel 20 van de statuten staat de winst ter beschikking van de aandeelhouders.
2. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
3. Uitkering van de winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
4. Bij de berekening van de winstverdeling tellen de aandelen die de vennootschap in haar eigen kapitaal houdt niet mede, tenzij deze aandelen belast zijn met een vruchtgebruik of daarvan met medewerking van de vennootschap certificaten zijn uitgegeven.
5. Aandelen waarvan de vennootschap certificaten houdt of waarop de vennootschap een beperkt recht heeft op grond waarvan zij gerechtigd is tot de winstuitkering tellen eveneens niet mee in de berekening van de winstverdeling
6. De vennootschap mag tussentijds slechts uitkeringen doen, indien aan het vereiste van het tweede lid is voldaan.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie en aandeelhouders van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V.

A. Verklaring over de in het rapport opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. te Oss gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2020;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2020;
3. en de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Hendriks Bouw en Ontwikkeling B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het rapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het rapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en

omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaaf zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 10-6-2021
Govers Accountants/Adviseurs

Was getekend: C.C.J. Castelijns MSc RA

Assurancekenmerk: 2021CA190